

Wiedza i rozumienie. Uczeń:

- wyjaśnia podstawowe prawidłowości życia społecznego, w tym funkcjonowania grup społecznych oraz społeczności lokalnej i regionalnej oraz wspólnoty etnicznej i państwowej;
- uzasadnia znaczenie procedur demokratycznych i stosuje je w życiu szkoły oraz grup, w których uczestniczy;
- wyjaśnia znaczenie aktywności obywatelskiej;
- przedstawia zasady ustroju Rzeczypospolitej Polskiej i podstawowe organy władz publicznych;
- ma podstawową wiedzę na temat praw człowieka, środków masowego przekazu oraz wybranych spraw międzynarodowych;
- wykorzystuje swą wiedzę do interpretacji wydarzeń życia społecznego, w tym publicznego.

Wykorzystanie i tworzenie informacji. Uczeń:

- znajduje informacje na temat życia społecznego, w tym publicznego;
- wykorzystuje informacje do tworzenia własnej wypowiedzi na temat wydarzeń z życia społecznego, w tym publicznego.

Rozumienie siebie, rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów. Uczeń:

- rozpoznaje własne potrzeby i potrzeby innych;
- planuje dalszą edukację, uwzględniając swe umiejętności i zainteresowania;
- wyjaśnia związek między godnością a prawami, które mu przysługują;
- przedstawia własne prawa i obowiązki;
- powiększa treść własnej tożsamości lokalnej, regionalnej, etnicznej i obywatelskiej;
- rozpoznaje przypadki łamania praw w swoim otoczeniu;
- argumentuje zasadność postaw obywatelskich – m.in. odpowiedzialności, troski o dobro wspólne i tolerancji;
- rozpoznaje problemy najbliższego otoczenia i szuka ich rozwiązań.

Komunikowanie i współdziałanie. Uczeń:

- komunikuje się w sprawach życia społecznego, w tym publicznego, oraz dyskutuje i przedstawia własne argumenty w wybranych sprawach tego typu;
 - rozpoznaje przypadki wymagające postaw asertywnych;
 - współpracuje z innymi – dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich;
 - wykazuje konieczność współdziałania w życiu społecznym i wyjaśnia istotę samorządności;
 - korzysta z prostych procedur oraz z możliwości, jakie stwarzają obywatelom instytucje życia publicznego – wskazuje, gdzie załatwić proste sprawy urzędowe.
-

Uczeń nie spełnia podstawowych wymagań edukacyjnych:

- Wiedza i rozumienie. Uczeń:
 - nie zna podstawowych zagadnień życia społecznego;
 - nie potrafi wyjaśnić funkcjonowania grup społecznych ani wspólnot lokalnych;
 - nie zna podstaw ustroju państwa;
 - nie rozumie znaczenia aktywności obywatelskiej.
 - Wykorzystanie informacji. Uczeń:
 - nie potrafi wyszukać prostych informacji o życiu społecznym.
 - Rozumienie siebie i problemów. Uczeń:
 - nie rozpoznaje własnych potrzeb ani potrzeb innych;
 - nie zna swoich podstawowych praw i obowiązków.
 - Komunikowanie i współdziałanie. Uczeń:
 - nie uczestniczy w dyskusji;
 - nie współpracuje w grupie;
 - nie rozumie zasad samorządności.
-

Uczeń w minimalnym stopniu spełnia wymagania:

- Wiedza i rozumienie. Uczeń:
 - wyjaśnia w prosty sposób funkcjonowanie rodziny, klasy lub społeczności szkolnej;
 - zna podstawowe zasady demokracji;
 - wymienia podstawowe organy władzy publicznej w Polsce, np. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej;
 - zna podstawowe prawa człowieka.
 - Wykorzystanie informacji. Uczeń:
 - z pomocą nauczyciela wyszukuje proste informacje społeczne;
 - tworzy bardzo krótką wypowiedź na temat życia społecznego.
 - Rozumienie siebie. Uczeń:
 - rozpoznaje podstawowe potrzeby własne i innych;
 - zna swoje podstawowe prawa ucznia;
 - wskazuje przykłady postaw obywatelskich.
 - Komunikowanie i współdziałanie. Uczeń:
 - uczestniczy w prostej rozmowie na tematy społeczne;
 - współpracuje w grupie według wskazówek.
-

Uczeń w dostatecznym stopniu spełnia wymagania:

- Wiedza i rozumienie. Uczeń:
 - wyjaśnia znaczenie procedur demokratycznych;
 - przedstawia podstawowe organy państwa, np. Senat Rzeczypospolitej Polskiej;
 - rozumie znaczenie aktywności obywatelskiej;
 - zna wybrane instytucje publiczne.
 - Wykorzystanie informacji. Uczeń:
 - znajduje podstawowe informacje o życiu społecznym;
 - wykorzystuje informacje do krótkiej wypowiedzi.
 - Rozumienie siebie. Uczeń:
 - rozpoznaje przypadki naruszania praw w otoczeniu;
 - wyjaśnia związek między godnością a prawami człowieka;
 - planuje dalszą edukację w podstawowym zakresie.
 - Komunikowanie i współdziałanie. Uczeń:
 - przedstawia własne zdanie w prostej formie;
 - zna podstawowe zasady współpracy;
 - wskazuje, gdzie można załatwić proste sprawy urzędowe (np. Urząd Gminy).
-

Uczeń w dobrym stopniu spełnia wymagania:

- Wiedza i rozumienie. Uczeń:
 - charakteryzuje życie społeczne grup i społeczności;
 - wyjaśnia zasady ustroju Rzeczypospolitej Polskiej;
 - interpretuje wydarzenia społeczne;
 - rozumie rolę mediów, np. Telewizja Polska.
 - Wykorzystanie informacji. Uczeń:
 - wyszukuje i selekcjonuje informacje społeczne;
 - tworzy spójne wypowiedzi na temat życia publicznego.
 - Rozumienie siebie. Uczeń:
 - argumentuje znaczenie postaw obywatelskich (odpowiedzialność, tolerancja);
 - rozpoznaje problemy lokalne i proponuje proste rozwiązania;
 - rozumie znaczenie samorządności.
 - Komunikowanie i współdziałanie. Uczeń:
 - aktywnie uczestniczy w dyskusji;
 - stosuje podstawowe argumenty;
 - wykazuje postawę asertywną w prostych sytuacjach.
-

Uczeń w bardzo dobrym stopniu spełnia wymagania:

- Wiedza i rozumienie. Uczeń:
 - wyjaśnia prawidłowości życia społecznego;
 - analizuje funkcjonowanie wspólnot społecznych;
 - interpretuje wydarzenia publiczne;
 - zna rolę instytucji państwowych, np. Rzecznika Praw Dziecka.
 - Wykorzystanie informacji. Uczeń:
 - samodzielnie wyszukuje informacje społeczne;
 - wykorzystuje je w wypowiedzi argumentacyjnej.
 - Rozumienie siebie. Uczeń:
 - świadomie planuje rozwój edukacyjny;
 - argumentuje znaczenie praw człowieka;
 - dostrzega potrzeby społeczne i proponuje rozwiązania problemów.
 - Komunikowanie i współdziałanie. Uczeń:
 - prowadzi prostą debatę;
 - uzasadnia własne stanowisko;
 - efektywnie współpracuje w grupie.
-

Uczeń w pełni spełnia wymagania:

- Wiedza i rozumienie. Uczeń:
 - samodzielnie analizuje zjawiska społeczne;
 - interpretuje wydarzenia publiczne w szerszym kontekście;
 - wykazuje pogłębioną wiedzę o systemie państwa.
 - Wykorzystanie informacji. Uczeń:
 - krytycznie ocenia źródła informacji społecznej;
 - tworzy dojrzałe wypowiedzi argumentacyjne.
 - Rozumienie siebie. Uczeń:
 - aktywnie angażuje się w działania społeczne lub obywatelskie;
 - inicjuje rozwiązania problemów lokalnych;
 - promuje postawy obywatelskie.
 - Komunikowanie i współdziałanie. Uczeń:
 - prowadzi pogłębioną dyskusję społeczną;
 - bierze udział w projektach obywatelskich lub konkursach.
-